

CLASS VI
SESSION 2023-24
SYLLABUS BIFURCATION
ENGLISH

TERM I

APRIL TO MAY

LITERATURE READER

Unit 1 The Why - Why Girl

Unit 2 A Hero

Unit 3 I Asked The Little Boy Who Cannot See

LANGUAGE

1. Articles
2. Adjectives
3. Notice Writing (Lost & Found)
4. Short Story Writing
5. Comprehension Passages

Revision of all grammar topics as mentioned above.

Novel

Lesson 1. Up The Mountain To Meet Uncle Alm

Lesson 2. At Grandfather's Home

JULY TO SEPTEMBER

LITERATURE READER

Unit 4 The King of the Polar Bears

Unit 5 I Wish

Unit 6 Houdini's Challenge

LANGUAGE

1. Subject - Verb Agreement
2. Tenses
3. Paragraph Writing
4. Informal Letter Writing
5. Comprehension Passages

Revision of all grammar topics as mentioned above.

Novel:

Lesson 3 Visit To Peter's Grandmother

Lesson 4. Moving To Frankfurt

Lesson 5. Heidi Meets New People: Fraulein Rottenmeier And Clara

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

LITERATURE READER

Unit 7 The Giant

Unit 8 Ju's Story

Unit 9 William the Helper

Unit 10 Tiger

LANGUAGE

1. Prepositions
2. Active Passive Voice
3. Adverbs
4. Modals
5. Comprehension Passages
6. Diary Entry (50-60 words)

7. Application to the Principal
Revision of all grammar topics as mentioned above.

Novel

Lesson 6. Heidi's New Friend
Lesson 7. Clara's Grandmother 's Visit
Lesson 8. Heidi Comes Back Home

**JANUARY TO MARCH
LITERATURE READER**

Unit 11 The Giraffe and the Pelly and Me
Unit 12 Leisure
Unit 13 A Christmas Carol

LANGUAGE

1. Conjunctions
2. Reported Speech (Statements)
3. Article Writing
4. Comprehension Passages

Revision of all grammar topics as mentioned above.

Novel:

Lesson 9. Winter In Dorfli
Lesson 10. Clara Comes To Visit Heidi
Lesson 11. Unexpected Surprise And Goodbyes

MATHEMATICS

TERM-1

APRIL TO MAY

Ch- 1 Knowing Our Numbers
Ch-2 Whole Numbers
Ch-3 Playing with Numbers
Ch-4 Basic Geometrical ideas

JULY TO SEPTEMBER

Ch-5 Understanding Elementary Shapes
Ch- 6 Integers
Ch-7 Fractions
Ch-8 Decimals

Term-II

OCTOBER TO DECEMBER

Chapter-9 Data Handling
Chapter-10 Mensuration
Chapter-11 Algebra

JANUARY to MARCH

Chapter-12 Ratio and Proportion

SCIENCE

TERM-I

APRIL TO MAY

Chapter 1 Components of Food
Chapter-10 Fun With Magnets

JULY TO SEPTEMBER

Chapter-2 Sorting Materials Into Groups
Chapter-3 Separation Of Substances
Chapter-7 Motion And Measurement Of Distances

Chapter-4 Getting To Know Plants

TERM-II

OCTOBER TO DECEMBER

Chapter -5 Body Movements

Chapter -6 The Living Organisms- Characteristics And Habitats

Chapter-8 Light, Shadows And Reflections

JANUARY TO MARCH

Chapter-9 Electricity And Circuits

Chapter-11 Air Around Us

**SOCIAL SCIENCE
HISTORY**

TERM I

APRIL TO MAY

Chapter 1 What, Where, How And When?

Chapter 2 From Hunting – Gathering To Growing Food

Chapter 3 In The Earliest Cities

JULY TO SEPTEMBER

Chapter 4 What Books And Burials Tell Us

Chapter 5 Kingdoms, Kings And An Early Republic

Chapter 6 New Questions and Ideas

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

Chapter 7 From a Kingdom to an Empire

Chapter 8 Villages Towns and Trade

JANUARY TO MARCH

Chapter 9 New Empires And Kingdoms

Chapter 10 Buildings, Paintings And Books

CIVICS

TERM-1

APRIL TO MAY

Chapter 1 Understanding Diversity

Chapter 2 Diversity And Discrimination

Chapter 3 What is Government?

JULY TO SEPTEMBER

Chapter 4 Panchayati Raj

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

Chapter 5 Rural Administration
Chapter 7 Urban Administration
Chapter 8 Rural Livelihoods

JANUARY TO MARCH

Chapter 9 Urban Livelihoods

GEOGRAPHY

TERM I

APRIL TO MAY

Chapter 1 The Earth In The Solar System
Chapter 2 Globe : Latitudes and Longitudes

JULY TO SEPTEMBER

Chapter 3 Motions Of The Earth
Chapter 4 Maps

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

Chapter 5 Major Domains Of The Earth

JANUARY TO MARCH

Chapter 6 Our Country : India

GENERAL KNOWLEDGE

TERM 1

APRIL TO MAY

Chapter-1 Banking
Chapter-2 Delicious Food
Chapter-3 Air Travels
Chapter -4 Dancing World
Reasoning 1
Reasoning 2

JULY TO SEPTEMBER

Chapter-5 Indian Armed Forces
Chapter 6 A To Z About Birds
Chapter 7 Renowned Leaders
Chapter 8 Mountains And Mountaineers
Reasoning 3
Reasoning 4

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

Chapter -9 Common Wealth Games
Chapter-10 The Outer World
Chapter-11 Know Your Authors
Chapter-12 Brands Around Us
Reasoning 5
Reasoning 6
Reasoning 7

JANUARY TO MARCH

Chapter-13 The Sports Page
Chapter-14 The Celebrities
Chapter-15 Castles, Palaces And Forts
Chapter-16 Digital Etiquette
Reasoning 8
Reasoning 9
General Awareness

COMPUTER

TERM I

APRIL TO MAY

Chapter 1- Computational Thinking
Chapter 2- More on Power Point

JULY TO SEPTEMBER

Chapter 3 - Animated Text And Object
Chapter 4- Computer Vision

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

Chapter 5 - Microsoft Excel
Chapter 6 - Introduction To GIMP
Chapter 7- More On GIMP

JANUARY TO MARCH

Chapter 8- Introduction To Python
Chapter 9 - Introduction To HTML 5

ART & CRAFT

TERM-I

APRIL TO MAY

1.Tools Of Drawing
2.Elements Of Drawing
3.Perspective
4.Light & Shade
5.Still Life Drawing

JULY TO SEPTEMBER

1.Nature Drawing
2.Decorative Design

- 3.Human Figure
- 4.T-Shirt Design

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

- 1.Cartoon
- 2.Poster Making
- 3.Leaf Impression
- 4.Greeting Card
- 5.Mehndi Design

JANUARY TO MARCH

- 1.Fashion & Beauty
- 2.Dot Painting
- 3.Decoration
- 4.Paper Collage

MUSIC

TERM I

APRIL TO MAY

1. General Aims And Objectives Of Music
2. Definition Of Shruti
3. History And Diagram Of Flute
4. Deep Chandi Taal / Ektaal

JULY TO SEPTEMBER

1. Music Therapy and Its Importance
2. Difference Between Swar And Shruti
3. Elements Of Music

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

1. Classification Of Swar And Shruti
2. Benefits Of Music Education In Child Development

JANUARY TO MARCH

Various Songs to be done throughout the year like:

- The School Song
- National Anthem
- The School Prayer
- Hindi Prayers
- English Prayers

- Patriotic Songs
- Gazals

- Geet
- Bhajan
- General Songs
- Folk Songs
- Festival Songs (according to the festivals & occasions falling in various months)

HINDI Ist LANGUAGE

TERM-1

APRIL TO MAY

वसंत भाग 1

पाठ 1 - वह चिड़िया जो

पाठ 2 - बचपन

पाठ 3 - नादान दोस्त

पाठ 4 - चाँद से थोड़ी सी गप्पे

बाल राम कथा

पृष्ठ 1 से पृष्ठ 19 तक

व्यवहारिक व्याकरण तथा रचना-6 भाषा, लिपि और व्याकरण, वर्ण विचार , दीर्घ संधि ,लिंग, शब्द विचार, वचन, पर्यायवाची(1-25), अनेकार्थी,संज्ञा, अनेक शब्दों के लिए एक शब्द (1-25),चित्र वर्णन , अपठित गद्यांश ,पत्र लेखन और अनुच्छेद लेखन ।

JULY TO SEPTEMBER

वसंत भाग 1

पाठ 5 साथी हाथ बढ़ाना

पाठ 6 - ऐसे ऐसे

पाठ 7 - टिकट अलबम

बाल राम कथा

पृष्ठ 20 से पृष्ठ 40 तक

व्यवहारिक व्याकरण तथा रचना-6 सर्वनाम, कारक, उपसर्ग /प्रत्यय, विशेषण, मुहावरे और लोकोक्तियां, समास(द्वंद्व और दविगु), विलोम(1-25), अनुच्छेद लेखन, कहानी लेखन ,पत्र लेखन , अपठित गद्यांश, विज्ञापन लेखन और संवाद लेखन।

TERM II

OCTOBER To DECEMBER

वसंत भाग 1

पाठ 8- झाँसी की रानी

पाठ 9 - जो देखकर भी नहीं देखते

पाठ 10- संसार पुस्तक है

पाठ 11- मैं सबसे छोटी हों

पाठ 12 - लोकगीत

बाल राम कथा

पृष्ठ 41 से पृष्ठ 60 तक

व्यावहारिक व्याकरण तथा रचना 6 : वाक्य, अशुद्ध वाक्य, क्रिया, मुहावरे, काल, विराम चिह्न, वचन, अनेकार्थी, अनेक शब्दों के लिए एक शब्द (26-52), पर्यायवाची (26-57), विलोम, कारक, चित्र-लेखन, पत्र लेखन, अनुच्छेद लेखन और अपठित गद्यांश।

JANUARY TO MARCH

वसंत भाग 1

पाठ 13- नौकर

पाठ 14 वन के मार्ग में

बाल राम कथा

पृष्ठ 61 से पृष्ठ 87 तक

व्यावहारिक व्याकरण तथा रचना 6 : गुण संधि, वचन, अविकारी शब्द (क्रिया विशेषण, संबंधबोधक, समुच्चयबोधक, विस्मयादिबोधक), मुहावरे, विलोम, श्रुतिसमभिन्नार्थक शब्द (समानार्थक प्रतीत होने वाले शब्द) (1-12), अपठित गद्यांश, पत्र लेखन, अनुच्छेद लेखन, संवाद लेखन और पुनरावृत्ति।

HINDI 2nd LANGUAGE (For AKSIPS 65 & 123)

TERM-I

APRIL TO MAY

रिमझिम (भाग-5)-

- पाठ 1 राख की रस्सी
- पाठ 2 फसलों के त्योहार
- पाठ 3 खिलौनेवाला
- पाठ 4 नन्हा फनकार
- पाठ 5 जहाँ चाह वहाँ रह

व्यावहारिक व्याकरण तथा रचना -5 (व्याकरण)-भाषा, लिपि और व्याकरण, वर्णमाला, संज्ञा, सर्वनाम, विलोम, दिनों व महिनों के नाम, हिंदी की संख्याएँ, अपठित गद्यांश, पत्र लेखन और अनुच्छेद लेखन।

JULY TO SEPTEMBER

रिमझिम (भाग-5)

- पाठ 6 चिट्ठी का सफर
- पाठ 7 डाकिए की कहानी, कँवरसिंह की जुबानी
- पाठ 8 वे दिन भी क्या दिन थे
- पाठ 9 एक माँ की बेबसी
- पाठ 10 एक दिन की बादशाहत

व्यावहारिक व्याकरण तथा रचना -5 (व्याकरण) विशेषण, मुहावरे ,पर्यायवाची, काल , प्रत्यय, त्योहारों के नाम , कहानी लेखन ,पत्र लेखन, अनुच्छेद लेखन और अपठित गद्यांश ।

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

रिमझिम (भाग -5)

- पाठ 11 चावल की रोटियाँ
- पाठ 12 गुरु और चेला
- पाठ 13 स्वामी की दादी
- पाठ 14 बाघ आया उस रात
- पाठ 15 बिशन की दिलेरी

व्यावहारिक व्याकरण तथा रचना -5 (व्याकरण):अनेकार्थक शब्द, शुद्ध - अशुद्ध , क्रिया, मुहावरे, लिंग , वाक्यांश ,विलोम ,पत्र लेखन, अनुच्छेद लेखन और अपठित गद्यांश।

JANUARY TO MARCH

रिमझिम (भाग-5)

- पाठ 16 पानी रे पानी
- पाठ 17 छोटी-सी हमारी नदी
- पाठ 18 चुनौती हिमालय की

व्यावहारिक व्याकरण तथा रचना -5 (व्याकरण): विराम चिन्ह ,वचन ,क्रिया -विशेषण ,समानार्थक शब्द, अपठित गद्यांश ,पत्र लेखन, अनुच्छेद लेखन और पुनरावृत्ति ।

HINDI 2nd LANGUAGE (For AKSIPS - 41 & 45)

TERM-I

APRIL TO MAY

पराग भाग-3 : पाठ 1 से 5 तक

पाठ 1 - धनी मधुर मुसकान के

पाठ 2 - नटखट मंगरू

पाठ 3 - स्वस्थ शरीर

पाठ 4 - ऐसे थे तिलक

पाठ 5 - सियार और ऊँट (मौखिक पठन)

व्याकरण : लिंग, वचन, विलोम, संज्ञा व भेद, महीनों व दिनों के नाम, पत्र व अनुच्छेद ।

JULY TO SEPTEMBER

पराग भाग-3 : पाठ 6 से 10 तक

पाठ 6 - तितली

पाठ 7 - नया जीवन

पाठ 8 - चार मित्र

पाठ 9 - नन्हा खरगोश

पाठ 10 - बंदर की गलती (मौखिक पठन)

व्याकरण : सर्वनाम, पर्यायवाची, वाक्यांश, अनुच्छेद व पत्र, चित्र लेखन, अपठित गद्यांश।

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

पराग भाग-3 : पाठ 11 से 16 तक

पाठ 11 - शिक्षा बड़ी या धन

पाठ 12 - बचपन

पाठ 13 - कूड़ा मत फैलाओ

पाठ 14 - दो तोते

पाठ 15 - नेताजी सुभाषचंद्र बोस (मौखिक पठन)

पाठ 16 - घमंड का फल

व्याकरण : लिंग, वचन, विलोम, विशेषण, गिनती (1 से 20), अनुच्छेद, पत्र, भारतीय व राष्ट्रीय, त्योहारों के नाम, अशुद्धि शोधन।

PUNJABI 1st LANGUAGE

TERM I

APRIL TO MAY

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - 6

ਪਾਠ 1- ਨਵੀਂ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰ

ਪਾਠ 2- ਸਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼

ਪਾਠ 3- ਮੈਂ ਅਜਾਦ ਹਾਂ!

ਪਾਠ 4-ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮਝ

ਵਿਆਕਰਨ - 6 ਭਾਸ਼ਾ , ਨਾਂਵ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ , ਵਰਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ , ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਂਵ ਚੁਣੇ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਅਗੇਤਰ- ਪਿਛੇਤਰ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁ- ਆਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਲੇਖ, ਅਰਜ਼ੀ/ ਪੱਤਰ, ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ,, ਚਿੱਤਰ ਵਰਣਨ ਅਤੇ ਇਸਤਿਹਾਰ।

JULY TO SEPTEMBER

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - 6

ਪਾਠ 5 -ਸਵੇਰ ਦਾ ਗੀਤ

ਪਾਠ 6 - ਚੇਰੀ ਦਾ ਘੋੜਾ

ਪਾਠ 7 - ਹਾਦਸੇ

ਪਾਠ 8- ਡਰ

ਪਾਠ 9- ਸਾਡੀਆਂ ਗਿਆਨ ਇੰਦਰੀਆਂ

ਪਾਠ 10 - ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਗੀਤ

ਵਿਆਕਰਨ -6 ਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਅਰਥ ਭੇਦ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਅਗੇਤਰ- ਪਿਛੇਤਰ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਨਾਂਵ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਲੇਖ, ਅਰਜ਼ੀ/ਪੱਤਰ, ਲਿਪੀ, ਲਗਾਂ ਤੇ ਲਗਾਖਰ, ਅਸੁੱਧ- ਸੁੱਧ , ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ, ਲਿੰਗ, ਵਚਨ, ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - 6

ਪਾਠ 11 - ਰੁੱਖ

ਪਾਠ 12 - ਇਕ ਦਰਿਆ ਦੀ ਕਹਾਣੀ

ਪਾਠ 13 - ਸਾਡੇ ਪੁਲਾੜ ਪਾਂਧੀ

ਪਾਠ 14 - ਬਿਜਲੀ

ਵਿਆਕਰਨ - 6 ਸੰਬੰਧਕ,ਯੋਜਕ ਤੇ ਵਿਸਮਿਕ,ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ ਰੁਪਾਂਤਰਨ,ਵਾਕ ਬੋਧ, ਕਹਾਣੀ ਰਚਨਾ, ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਪੜਨਾਂਵ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ,ਬਹੁ- ਆਰਥਕ, ਅਰਥ ਭੇਦ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਅਗੇਤਰ- ਪਿਛੇਤਰ, ਲੇਖ, ਅਰਜ਼ੀ/ ਪੱਤਰ, ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ, ਇਸਤਿਹਾਰ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਰਣਨ ।

JANUARY TO MARCH

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - 6

ਪਾਠ 15 - ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ

ਪਾਠ 16 - ਸਾਂਝਾ ਪਾਣੀ

ਪਾਠ 17 – ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ

ਪਾਠ 18 - ਪੰਜਾਬ

ਵਿਆਕਰਨ - 6 ਕਾਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਲੇਖ, ਅਰਜੀ/ ਪੱਤਰ, ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ, ਕਹਾਣੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ।

PUNJABI 2nd LANGUAGE (For AKSIPS 65 & 123)

TERM I

APRIL TO MAY

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - 5

ਪਾਠ 1. ਆਪਣਾ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼

ਪਾਠ 2. ਕੁਹਾੜੀ ਦਾ ਦਸਤਾ

ਪਾਠ 3. ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ

ਪਾਠ 4. ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਹਾਥੀ

ਵਿਆਕਰਨ - 5 ਬੋਲੀ/ ਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਆਕਰਨ, ਵਰਨ ਬੋਧ/ ਅੱਖਰ ਬੋਧ, ਲਗਾਂ ਤੇ ਲਗਾਖਰ, ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ, ਲੇਖ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਅਰਜੀ/ ਪੱਤਰ।

JULY TO SEPTEMBER

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - 5

ਪਾਠ 5. ਟਟੀਹਰੀ

ਪਾਠ 6. ਬੱਦਲ ਨੂੰ

ਪਾਠ 7. ਜਸ਼ਨ ਦੇ ਸ਼ੌਂਕ

ਪਾਠ 8. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੁਹਾਵਣੇ ਮੌਸਮ

ਪਾਠ 9. ਘੋੜੀ

ਵਿਆਕਰਨ - 5 ਨਾਂਵ, ਲਿੰਗ, ਵਚਨ, ਪੜਨਾਂਵ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਕਿਰਿਆ, ਅਰਜੀ/ ਪੱਤਰ, ਲੇਖ ਰਚਨਾ, ਚਿੱਤਰ ਵਰਣਨ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - 5

ਪਾਠ 10. ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਜੀਓ ਹੈ...

ਪਾਠ 11. ਭਾਸ਼ਾ

ਪਾਠ 12. ਹਰਿਦੁਆਰ ਦੀ ਫੇਰੀ

ਪਾਠ 13. ਲੁਕ - ਛਿਪ ਜਾਣਾ

ਪਾਠ 14. ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਰੰਗ

ਵਿਆਕਰਨ -5 ਵਾਕ ਬੋਧ, ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਸੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਅਰਜ਼ੀ/ ਪੱਤਰ, ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਣ, ਚਿੱਤਰ ਵਰਣਨ, ਇਸਤਿਹਾਰ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ

JANUARY TO MARCH

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - 5

ਪਾਠ 15. ਸੜਕਾਂ

ਪਾਠ 16. ਚਾਨਣ ਦਾ ਗੀਤ

ਪਾਠ 17. ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦਾ ਸਫ਼ਰ

ਪਾਠ 18. ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹਾ

ਵਿਆਕਰਨ - 5 ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ।

ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ।

PUNJABI 2nd LANGUAGE For AKSIPS 41 & 45)

TERM-1

APRIL TO MAY

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - ਪਾਠ 1 ਤੋਂ 4 ਤੱਕ

ਪਾਠ - 1 ਪੰਛੀ

ਪਾਠ - 2 ਸੂਰਜ ਦੀ ਕਰਾਮਾਤ

ਪਾਠ - 3 ਅਸਮਾਨ ਦੇ ਰੰਗ

ਪਾਠ - 4 ਖੰਡ ਦੇ ਖਿਡੌਣੇ

ਵਿਆਕਰਨ - ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਲਿੰਗ ਬਦਲੇ, ਵਚਨ ਬਦਲੇ, ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਲੇਖ, ਅਰਜ਼ੀ / ਪੱਤਰ।

JULY TO SEPTEMBER

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - ਪਾਠ 5 ਤੋਂ 9 ਤੱਕ

ਪਾਠ - 5 ਮਦਦ

ਪਾਠ - 6 ਕੱਛੂਕੁੰਮਾ

ਪਾਠ - 7 ਚੰਗੀਆਂ ਆਦਤਾਂ

ਪਾਠ - 8 ਮੇਰੀ ਮਾਂ

ਪਾਠ - 9 ਕਾਗਜ਼

ਵਿਆਕਰਨ - ਨਾਂਵ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਅਰਜ਼ੀ / ਪੱਤਰ, ਪੈਰ੍ਹਾ ਰਚਨਾ, ਚਿੱਤਰ ਵਰਨਣ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ, ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ।

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - ਪਾਠ 10 ਤੋਂ 14 ਤੱਕ

ਪਾਠ - 10 ਸਾਂਝੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ

ਪਾਠ - 11 ਚਿੜੀਆਂ ਤੇ ਕਿਸਾਨ

ਪਾਠ - 12 ਕਿੱਕਲੀ ਕਲੀਰ ਦੀ

ਪਾਠ - 13 ਮੇਰਾ ਤੋਤਾ

ਪਾਠ - 14 ਆਈ ਦੀਵਾਲੀ

ਵਿਆਕਰਨ - ਮੁਹਾਵਰੇ, ਅਸ਼ੁੱਧ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਧ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਲਿੰਗ, ਵਚਨ, ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ, ਲੇਖ, ਅਰਜ਼ੀ / ਪੱਤਰ, ਚਿੱਤਰ ਵਰਨਣ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ।

JANUARY TO MARCH

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - ਪਾਠ 15 ਅਤੇ 16

ਪਾਠ - 15 ਬੁਨੂੰ ਦਾ ਝੂਲਾ

ਪਾਠ - 16 ਕਾਰ

ਵਿਆਕਰਨ -- ਲੇਖ, ਅਰਜ਼ੀ / ਪੱਤਰ, ਪੈਰ੍ਹਾ ਰਚਨਾ, ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ ।

ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ।

SYLLABUS BIFURCATION

CLASS: VII

SESSION: 2023-2024

ENGLISH

TERM I

APRIL TO MAY

LITERATURE READER

Unit 1 The Pterodactyl's Egg

Unit 2 The Eagle

Unit 3 The Reader Of Books

LANGUAGE

1. Determiners
2. Adjectives
3. Notice Writing
4. Informal Letter Writing
5. Comprehension Passages

Revision of all grammar topics as mentioned above.

NOVEL

Chapter 1. A Shower Of Notes

Chapter 2. Secret Papers

Chapter 3. The Strange Disturbance

JULY TO SEPTEMBER

LITERATURE READER

Unit 4 The Complaint Of The Camel

Unit 5 Yan's Quest

Unit 6 The Blue Umbrella

LANGUAGE

1. Adverbs
2. Prepositions
3. Tenses
4. Diary Entry
5. Article Writing
6. Editing

Revision of all grammar topics as mentioned above.

NOVEL

Chapter 4. The Beggar

Chapter 5. Of Pumpkin And Prizes

Chapter 6. Lights For Loria Haat

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

LITERATURE READER

Unit 7 Day Break

Unit 8 A Lesson In The Henhouse

Unit 9 The Walking Stick Story

Unit 10 Autumn In The Hills

LANGUAGE

1. Modals
2. Voice
3. Formal Letter(Letters to Editor)

4. Comprehension Passages

Revision of all grammar topics as mentioned above.

NOVEL

Chapter 7. Trapping The Tiger

Chapter 8. What? No Jhilmil Times?

Chapter 9. Suicide By Tigers

JANUARY TO MARCH

LITERATURE READER

Unit 11 The Footsteps Die Out For Ever

Unit 12 The Bangle Sellers

Unit 13 The Comedy of Errors

LANGUAGE

1. Narration (Reported Speech - Statements and Questions)

2. Conjunctions

3. Short Story Writing

Revision of all grammar topics as mentioned above.

NOVEL

Chapter 10. On The Trial Of The Blue File

Chapter 11. The Blue Alto

Chapter 12. Two Crates Of Fizzy Orange

MATHEMATICS

TERM I

APRIL TO MAY

Chapter 1   Integers

Chapter 2   Fractions And Decimals

Chapter 8   Rational Numbers

Chapter 5   Lines And Angles

JULY TO SEPTEMBER

Chapter 10   Algebraic Expressions

Chapter 4   Simple Equations

Chapter 11   Exponents And Powers

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

Chapter 6   The Triangle And Its Properties

Chapter 3   Data Handling

Chapter 7   Comparing Quantities

JANUARY TO MARCH

Chapter 9   Perimeter And Area

Chapter 12   Symmetry

Chapter 13   Visualising Solid Shapes

SCIENCE

TERM I

APRIL TO MAY

- Chapter 1 - Nutrition in Plants
- Chapter 2 - Nutrition in Animals
- Chapter 3 - Heat
- Chapter 4 - Acids, Bases and Salts

JULY TO SEPTEMBER

- Chapter 5 - Physical and Chemical Changes
- Chapter 6 - Respiration in Organisms
- Chapter 9 - Motion and Time

TERM –II

OCTOBER TO DECEMBER

- Chapter 7 - Transportation in Animals and Plants
- Chapter 8 - Reproduction in Plants
- Chapter 10 - Electric Current and its Effect
- Chapter 11 - Light

JANUARY TO MARCH

- Chapter 12 - Forest : Our Lifeline
- Chapter 13 - Waste Water Story

SOCIAL SCIENCE

HISTORY

TERM I

APRIL TO MAY

- Chapter 1: Introduction: Tracing Changes Through A Thousand Years
- Chapter 2: Kings And Kingdoms

JULY TO SEPTEMBER

- Chapter 3: 12th to 15th century
- Chapter 4: The Mughals (16th To 17th century)

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

- Chapter 5: Tribes, Nomads And Settled Communities
- Chapter 6: Devotional Paths To The Divine

JANUARY TO MARCH

- Chapter 7: The Making Of Regional Cultures
- Chapter 8: Eighteenth Century Political Formations

CIVICS

TERM I

APRIL TO MAY

Unit 1 Equality In Indian Democracy
Chapter 1: On Equality
Unit II State Government
Chapter 2: Role Of The Government In Health
Chapter 3: How The State Government Works

JULY TO SEPTEMBER

Unit III Gender
Chapter 4: Growing Up As Boys And Girls
Chapter 5: Women Change The World

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

Unit IV Media
Chapter 6: Understanding Media
Unit V Markets
Chapter 7: Markets Around Us
JANUARY TO MARCH
Chapter 8: A Shirt In The Market

GEOGRAPHY

TERM I

APRIL TO MAY

Chapter 1: Environment
Chapter 2: Inside Our Earth

JULY TO SEPTEMBER

Chapter 3: Our Changing Earth
Chapter 4: Air
Chapter 5: Water

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

Chapter 6: Human Environment Interactions-
The Tropical and the Subtropical Region

JANUARY TO MARCH

Chapter 7: Life In The Deserts

HINDI 1st LANGUAGE

TERM-1

APRIL TO MAY

वसंत (भाग - 2)

पाठ 1) हम पंछी उन्मुक्त गगन के

पाठ 2) हिमालय की बेटियाँ

पाठ 3) कठपुतली

पाठ 4) मिठाईवाला

बाल महाभारत कथा -

1. महाभारत कथा
2. देवव्रत
3. भीष्म प्रतिज्ञा
4. अंबा और भीष्म
5. विदुर
6. कुंती
7. भीम
8. कर्ण
9. द्रोणाचार्य
10. लाख का घर

व्यावहारिक व्याकरण तथा रचना - 7 पाठ - 1, संज्ञा तथा भेद, लिंग, सर्वनाम तथा भेद, विलोम शब्द, पर्यायवाची (1 से 15), अनेक शब्दों के लिए एक शब्द (1 से 25), स्वर संधि (दीर्घ), पत्र लेखन, अनुच्छेद लेखन, चित्र वर्णन और अपठित गद्यांश

JULY TO SEPTEMBER

वसंत (भाग - 2)

पाठ 5) पापा खो गए

पाठ 6) शाम - एक किसान

पाठ 7) अपूर्व अनुभव

पाठ 8) रहीम के दोहे

बाल महाभारत कथा -

11. पांडवों की रक्षा
12. द्रौपदी स्वयंवर
13. इंद्रप्रस्थ
14. जरासंध
15. शकुनि का प्रवेश
16. चौसर का खेल व द्रौपदी की व्यथा
17. धृतराष्ट्र की चिंता
18. भीम और हनुमान
19. द्वेष करने वाले का जी नहीं भरता
20. मायावी सरोवर

व्यावहारिक व्याकरण तथा रचना- 7 पाठ - 2 (वर्ण विचार) , अनेकार्थी (1 से 20), विलोम शब्द, श्रुतिसमभिन्नार्थक शब्द (1 से 24) पर्यायवाची (16 से 25) , विशेषण , स्वर संधि (गुण व वृद्धि) मुहावरे

(1 से 20) , उपसर्ग ,प्रत्यय, क्रिया (अकर्मक / सकर्मक) , पत्र लेखन , अनुच्छेद लेखन , संवाद और सूचना लेखन ।

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

वसंत (भाग - 2)

पाठ 9) एक तिनका

पाठ 10) खानपान की बदलती तस्वीर

पाठ 11) नीलकंठ

पाठ 12) भोर और बरखा

बाल महाभारत कथा -

21. यक्ष प्रश्न

22. अज्ञातवास

23. प्रतिज्ञा पूर्ति

24.विराट का भ्रम

25.मंत्रणा

26.राजदूत संजय

27. शांतिदूत श्री कृष्ण

28.पांडवों और कौरवों के सेनापति

29.पहला, दूसरा और तीसरा दिन

व्यावहारिक व्याकरण तथा रचना 7 - अविकारी शब्द , वचन , लोकोक्तियाँ (1 से 15) , कारक, यण संधि, अनेकार्थी (21 से 40), श्रुतिसमभिन्नार्थक (25 से 45 तक) ,तत्पुरुष समास , पत्र लेखन,अनुच्छेद लेखन और अपठित गद्यांश ।

JANUARY TO MARCH

वसंत (भाग - 2)

पाठ 13) वीर कुँवर सिंह

पाठ 14) संघर्ष के कारण मैं तुनुकमिज़ाज हो गया

पाठ 15) आश्रम का अनुमानित व्यय

बाल महाभारत कथा -

30. चौथा, पांचवा और छठा दिन

31. सातवां आठवां और नवां दिन

32.भीष्म शर शैल्या पर

33.बारहवां दिन

34.अभिमन्यु

35.युधिष्ठिर की चिंता और कामना

36.भूरिश्रवा ,जयद्रथ और आचार्य द्रोण का अंत

37.कर्ण और दुर्योधन भी मारे गए

38.अश्वत्थामा

39.युधिष्ठिर की वेदना

40.पांडवों का धृतराष्ट्र के प्रति व्यवहार

41.श्री कृष्ण और युधिष्ठिर

व्यावहारिक व्याकरण तथा रचना - 7 विराम चिह्न, अशुद्ध वाक्य, विलोम शब्द, अयादि संधि, पर्यायवाची (26 से 50) , अनेक शब्दों के लिए एक शब्द (25 से 57), पत्र लेखन, अनुच्छेद लेखन, अपठित गद्यांश, सूचना लेखन, कहानी लेखन और पुनरावृत्ति।

HINDI 2nd LANGUAGE

(For AKSIPS 65 &123)

TERM I

APRIL TO MAY

वसंत (भाग - 1)

पाठ 1 - वह चिड़िया जो

पाठ 2 - बचपन

पाठ 3 - नादान दोस्त

पाठ 4 - चाँद से थोड़ी- सी गप्पे

व्यावहारिक व्याकरण तथा रचना - 6 भाषा,बोली,लिपि और व्याकरण, संज्ञा,लिंग,विलोम,पत्र,अनुच्छेद और अपठित गद्यांश ।

JULY TO SEPTEMBER

वसंत (भाग - 1)

पाठ 5- साथी हाथ बढ़ाना

पाठ 6- ऐसे - ऐसे

पाठ 7 - टिकट अलबम

व्यावहारिक व्याकरण तथा रचना- 6 वर्ण विचार,सर्वनाम,पर्यायवाची, विशेषण,मुहावरे,पत्र लेखन, अनुच्छेद लेखन और अपठित गद्यांश ।

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

वसंत (भाग - 1)

पाठ 8 - झाँसी की रानी

पाठ 9- जो देखकर भी नहीं देखते

पाठ 10- संसार पुस्तक है

पाठ 11 - मैं सबसे छोटी होऊँ

पाठ 12- लोकगीत

व्यावहारिक व्याकरण तथा रचना- 6 कारक,क्रिया,विराम चिह्न,अनेकार्थक,अनेक शब्दों के लिए एक शब्द,पत्र,अनुच्छेद और अपठित गद्यांश ।

JANUARY TO MARCH

वसंत (भाग - 1)

पाठ 13 - नौकर

पाठ 14 - वन के मार्ग में

व्यावहारिक व्याकरण तथा रचना - 6 वाक्य,अशुद्धि शोधन,श्रुतिसम भिन्नार्थक शब्द,पत्र,अनुच्छेद और अपठित गद्यांश ।

HINDI 2nd LANGUAGE (AKSIPS 41 & 45)

TERM I

APRIL TO MAY

रिमझिम-5 - पाठ 1 से 5 तक

पाठ 1 - राख की रस्सी

पाठ 2 - फसलों का त्योहार

पाठ 3 - खिलौनेवाला

पाठ 4 - नन्हा फनकार

पाठ 5 - जहाँ चाह वहाँ राह

व्याकरण : लिंग, वचन, विलोम, संज्ञा व उसके भेद, महीनों व दिनों के नाम ,पत्र(अनौपचारिक),अनुच्छेद, अपठित गद्यांश, उपसर्ग व प्रत्यय,मुहावरे ,चित्र वर्णन।

JULY TO SEPTEMBER

रिमझिम -5 : पाठ 6 से 9 तक

पाठ 6 - चिटठी का सफर

पाठ 7 - डाकिए की कहानी ,कंवरसिंह की जुबानी

पाठ 8 - वे दिन भी क्या दिन थे

पाठ 9 - एक माँ की बेबसी

व्याकरण : सर्वनाम व भेद, पर्यायवाची शब्द, वाक्यांश, पत्र लेखन(अनौपचारिक), अनुच्छेद लेखन, अपठित गद्यांश व संवाद लेखन।

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

ਰਿਮਜ਼ਿਮ-5 : ਪਾਠ 10 ਸੇ 13 ਤਕ

ਪਾਠ 10 - ਏਕ ਢਿਨ ਕੀ ਭਾਦਸ਼ਾਹਤ

ਪਾਠ 11 - ਚਾਵਲ ਕੀ ਰੋਟਿਯਾਂ

ਪਾਠ 12 - ਗੁਰੂ ਔਰ ਚੇਲਾ

ਪਾਠ 13 - ਸਵਾਮੀ ਕੀ ਢਾਢੀ

ਵਯਾਕਰਣ : ਲਿੰਗ,ਵਚਨ,ਵਿਲੋਮ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਵਾਕਯਾਂਸ਼, ਗਿਨਤੀ(1 ਸੇ 20), ਪਤਰ(ਔਪਚਾਰਿਕ) , ਅਨੁਚਲੇਢ , ਭਾਰਤੀਯ ਢਾਰਮਿਕ ਵ ਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀਯ ਟਯੋਹਾਰੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਔਰ ਅਸ਼ੁਢਿ ਸ਼ੋਢਨ।

JANUARY TO MARCH

ਰਿਮਜ਼ਿਮ -5 : ਪਾਠ - 14 ਸੇ 18

ਪਾਠ 14 - ਭਾਘ ਆਯਾ ਤਸ ਰਾਤ

ਪਾਠ 15 - ਭਿਸ਼ਨ ਕੀ ਢਿਲੇਰੀ

ਪਾਠ 16 - ਪਾਨੀ ਰੇ ਪਾਨੀ

ਪਾਠ 17 - ਛੋਟੀ-ਸੀ ਹਮਾਰੀ ਨਢੀ

ਪਾਠ 18 - ਚੁਨੌਤੀ ਹਿਮਾਲਯ ਕੀ

ਵਯਾਕਰਣ : ਪਰਯਾਯਵਾਚੀ, ਵਿਰਾਮ-ਚਿਹਨ, ਵਾਕਯਾਂਸ਼, ਸੁਹਾਵਰੇ, ਕ੍ਰਿਯਾ, ਅਪਠਿਤ ਗਢਯਾਂਸ਼ ਔਰ ਪੁਨਰਾਵ੍ਰਿਤਿ।

PUNJABI 1st LANGUAGE

TERM I

APRIL TO MAY

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - 7

ਪਾਠ 1. ਸਵੇਰ ਨੂੰ

ਪਾਠ 2. ਹੁਨਰ ਢਾ ਮੁੱਲ

ਪਾਠ 3. ਚੰਗੀ ਕਿਸਮਤ - ਭੈੜੀ ਕਿਸਮਤ

ਪਾਠ 4. ਜਲ੍ਹਿਭਾਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ਼

ਵਿਅਕਰਨ - ਨਾਂਵ,ਪੜਨਾਂਵ ਢੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ,ਲਿੰਗ,ਵਚਨ,ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਬੋਲੀ,ਸੁੱਧ -ਅਸੁੱਧ, ਵਿਰੋਧੀ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਬਹੁ-ਆਰਥਕ ਸ਼ਬਦ , ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਅਗੋਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ, ਲਿਪੀ, ਬਿੰਦੀ, ਨਾਸਕੀ ਅੱਖਰ, ਸਵਰ ਅੱਖਰ, ਢੁੱਤ ਅੱਖਰ, ਭਿੰਨ-ਆਰਥਕ, ਨਾਵ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਢੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ, ਲੇਖ, ਅਰਜ਼ੀ/ ਪੱਤਰ, ਇਸਤਿਹਾਰ, ਚਿੱਤਰ ਵਰਣਨ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ।

JULY TO SEPTEMBER

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - 7

ਪਾਠ 5. ਮੇਰਾ ਦੇਸ਼

ਪਾਠ 6. ਹਾਦਸੇ

ਪਾਠ 7. ਦਾਤੇ

ਪਾਠ 8. ਅਲੇਪ ਹੋ ਰਹੇ ਕਿੱਤੇ

ਪਾਠ 9. ਪਿੱਪਲ ਦੇ ਪੱਤੇ ਨੂੰ

ਪਾਠ 10. ਇੱਕ ਰੁੱਖ ਦੀ ਆਤਮ ਕਥਾ

ਵਿਆਕਰਨ - 7 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਚੁਣੇ, ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ, ਸੁੱਧ- ਅਸੁੱਧ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਬਹੁ- ਆਰਥਕ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਅਗੋਤਰ- ਪਿਛੇਤਰ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਭਿੰਨ- ਆਰਥਕ, ਲੇਖ, ਅਰਜੀ/ਪੱਤਰ, ਨਾਂਵ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ।

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - 7

ਪਾਠ 11. ਹੌਸਲਾ

ਪਾਠ 12. ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ

ਪਾਠ 13. ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ

ਪਾਠ 14. ਝਰਨੇ ਦਾ ਗੀਤ

ਪਾਠ 15. ਸੁਨਹਿਰੀ ਪੰਛੀ

ਵਿਆਕਰਨ – ਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਕਾਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁ- ਆਰਥਕ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਨਾਂਵ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਅਰਥ ਭੇਦ, ਅਗੋਤਰ - ਪਿਛੇਤਰ, ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਲੇਖ, ਅਰਜੀ/ਪੱਤਰ, ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ, ਇਸਤਿਹਾਰ, ਚਿੱਤਰ ਵਰਣਨ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ।

JANUARY TO MARCH

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - 7

ਪਾਠ 16. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੇਲੇ

ਪਾਠ 17. ਖੁਸ਼ੀ

ਪਾਠ 18. ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ

ਵਿਆਕਰਨ – ਵਾਕ ਬੋਧ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਲਿੰਗ, ਵਚਨ, ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਸੁੱਧ- ਅਸੁੱਧ, ਬਹੁ- ਆਰਥਕ, ਅਰਥਭੇਦ, ਅਗੋਤਰ - ਪਿਛੇਤਰ, ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ, ਲੇਖ, ਅਰਜੀ/ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ।

PUNJABI 2nd LANGUAGE (For AKSIPS-65 & 123)

TERM I

APRIL TO MAY

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ -6

ਪਾਠ 1- ਨਵੀਂ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰ

ਪਾਠ 2- ਸਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼

ਪਾਠ 3- ਮੈਂ ਅਜ਼ਾਦ ਹਾਂ!

ਪਾਠ 4-ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮਝ

ਵਿਆਕਰਨ-6

ਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਆਕਰਨ, ਨਾਂਵ, ਲਿੰਗ, ਵਚਨ, ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ, ਅਰਜ਼ੀ/ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ।

JULY TO SEPTEMBER

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - 6

ਪਾਠ 5 -ਸਵੇਰ ਦਾ ਗੀਤ

ਪਾਠ 6 - ਚੇਰੀ ਦਾ ਘੋੜਾ

ਪਾਠ 7 - ਹਾਦਸੇ

ਪਾਠ 8- ਡਰ

ਪਾਠ 9- ਸਾਡੀਆਂ ਗਿਆਨ ਇੰਦਰੀਆਂ

ਪਾਠ 10 - ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਗੀਤ

ਵਿਆਕਰਨ- 6

ਵਰਨਬੋਧ, ਪੜਨਾਂਵ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ, ਅਗੇਤਰ/ ਪਿਛੇਤਰ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਲੇਖ, ਅਰਜ਼ੀ/ਪੱਤਰ, ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ, ਕਹਾਣੀ, ਚਿੱਤਰ ਵਰਣਨ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ।

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - 6

ਪਾਠ 11 - ਰੁੱਖ

ਪਾਠ 12 - ਇਕ ਦਰਿਆ ਦੀ ਕਹਾਣੀ

ਪਾਠ 13 - ਸਾਡੇ ਪੁਲਾੜ ਪਾਠੀ

ਪਾਠ 14 - ਬਿਜਲੀ

ਪਾਠ 15 - ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ

ਵਿਆਕਰਨ- 6

ਲਗਾਂ ਤੇ ਲਗਾਖਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਕਾਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁ-ਆਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਅਸੁੱਧ- ਸੁੱਧ, ਲੇਖ, ਅਰਜ਼ੀ/ ਪੱਤਰ, ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਰਣਨ।

JANUARY TO MARCH

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - 6

ਪਾਠ 16 - ਸਾਂਝਾ ਪਾਣੀ

ਪਾਠ 17 - ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ

ਪਾਠ 18 - ਪੰਜਾਬ

ਵਿਆਕਰਨ- 6

ਸ਼ਬਦਬੋਧ, ਵਾਕਬੋਧ, ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਸੰਬੰਧਕ, ਵਿਸਮਿਕ, ਯੋਜਕ, ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ , ਅਰਜੀ/ ਪੱਤਰ, ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ।

PUNJABI 2nd LANGUAGE (For AKSIPS 41 & 45)

TERM I

APRIL TO MAY

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ –

ਪਾਠ 1 ਤੋਂ 5 ਤੱਕ

ਪਾਠ - 1 ਭਾਰਤ ਮੇਰਾ ਦੇਸ਼ ਮਹਾਨ

ਪਾਠ - 2 ਕਣਕ ਦਾ ਦਾਣਾ

ਪਾਠ - 3 ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਪਾਠ - 4 ਸਿਆਣੇ ਕਬੂਤਰ

ਪਾਠ - 5 ਪਤੰਗ

ਵਿਆਕਰਨ (ਭਾਗ-5)

ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ, ਅਸ਼ੁੱਧ ਤੇ ਸ਼ੁੱਧ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਨਾਂਵ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਲੇਖ, ਅਰਜੀ / ਪੱਤਰ, ਲਿੰਗ, ਵਚਨ , ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ , ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ।

JULY TO SEPTEMBER

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ

ਪਾਠ 6 ਤੋਂ 10 ਤੱਕ

ਪਾਠ - 6 ਮਾਵਾਂ-ਧੀਆਂ

ਪਾਠ - 7 ਜਨਮ - ਦਿਨ

ਪਾਠ - 8 ਤਿਤਲੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ

ਪਾਠ - 9 ਸ਼ੇਰ ਤੇ ਖਰਗੋਸ਼

ਪਾਠ - 10, ਤੇਤਾ ਤੇ ਤੇਤੀ

ਵਿਆਕਰਨ (ਭਾਗ-5) ਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਵਚਨ ਬਦਲੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ, ਲਿੰਗ ਬਦਲੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ, ਲੇਖ , ਅਰਜੀ /ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ।

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ

ਪਾਠ 11 ਤੋਂ 15 ਤੱਕ

ਪਾਠ - 11 ਸਾਫ਼-ਸਫ਼ਾਈ

ਪਾਠ – 12 ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਫਲ

ਪਾਠ – 13 ਪੈਨਸਿਲ ਤੇ ਰਬੜ

ਪਾਠ – 14 ਅੱਗ ਨਾਲ ਨਾ ਖੇਡੋ

ਪਾਠ – 15 ਊਠ

ਵਿਆਕਰਨ (ਭਾਗ-5)

ਮੁਹਾਵਰੇ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ੁੱਧ-ਅਸ਼ੁੱਧ, ਕਾਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਲੇਖ, ਅਰਜ਼ੀ /ਪੱਤਰ, ਇਸਤਿਹਾਰ , ਚਿੱਤਰ ਵਰਣਨ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ।

JANUARY TO MARCH

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ

ਪਾਠ 16 ਅਤੇ 17 ਤੱਕ

ਪਾਠ – 16 ਪਰਛਾਵਾਂ

ਪਾਠ – 17 ਪੱਤੇ ਨਹੀਂ ਕੰਡੇ

ਵਿਆਕਰਨ (ਭਾਗ-5) ਪੜਨਾਵ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਲੇਖ ਅਰਜ਼ੀ / ਪੱਤਰ , ਪੈਰ੍ਹਾ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ ।

ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ ।

GENERAL KNOWLEDGE

TERM-I

APRIL TO MAY

1)Sports Era

2)The Government

3) Books and Authors

4) Marvels of Science

Reasoning 1 (Blood Relations)

Reasoning 2 (Ranking)

JULY TO SEPTEMBER

5) Train Travel

6)Market Language And Personality

7)Past And Present

8)Movies And Entertainment

Reasoning 3 (Venn Diagrams)

Reasoning 4 (Alphanumeric Analogy)

9)Stone Architecture

10)New Career Options

TERM-II

OCTOBER TO DECEMBER

11)Explore The World

12)Women Pioneers

Reasoning 5 (Logical Reasoning)

Reasoning 6 (Ranking)

Reasoning 7 (Analogy)

13) Brave Hearts

14) Ambassadors of peace

JANUARY TO MARCH

15) Blooming Flowers

16) The Asian Games

Reasoning 8 (Number Series)

Reasoning 9 (Codes)

Reasoning 10 (Direction Sense)

General Awareness

COMPUTER

TERM I

APRIL TO MAY

Chapter 1 - Editing a Worksheet

Chapter 2- Formulas & Functions

JULY TO SEPTEMBER

Chapter 3 - Advanced Features of Excel

Chapter 4- Introduction To Pencil 2D

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

Chapter 5 – Animation in Pencil 2D

Chapter 6 - Natural Language Processing

Chapter 7- Control Statements In Python

JANUARY TO MARCH

Chapter 8- More on HTML -5

Chapter 9 - Browsing Safely

ART & CRAFT

TERM-I

APRIL TO MAY

1. Types Of Drawing

2. Perspective

3. Composition

4. Texture

JULY TO SEPTEMBER

1. Nature Drawing

2. Human Anatomy

3. African Mask Art

TERM-II

OCTOBER TO DECEMBER

1. Fashion Designing

2. Landscape
3. Cartoon Making
4. Photo Collage

JANUARY TO MARCH

1. Puppetry
2. Greeting Card
3. Salt Art

MUSIC

TERM 1

APRIL TO MAY

1. Definition Of Orchestra.
2. Definition And Background Of Folk Music.
3. Discuss Folk Instruments Of Various States.

JULY TO SEPTEMBER

1. Feature And Importance Of Folk Music.
2. Difference Between Folk Music, Light Music And Film Music.

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

1. Definition And Classification Of Scale Octave.
2. Knowledge Of Vadi, Samvadi And Varjit Swar..
3. Diagram And History Of Tanpura.

JANUARY TO MARCH

Various songs to be done throughout the year like :

- The School Song
- The National Anthem
- The School Prayer
- Hindi Prayers
- English Prayers
- Patriotic Songs
- Gazals
- Geet
- Shabad
- Bhajan
- General Songs
- Folk Songs
- Festival Songs (according to the festivals & occasions falling in various months)

CLASS VIII
SESSION 2023-2024
SYLLABUS BIFURCATION

ENGLISH

TERM I

APRIL TO MAY

LITERATURE READER

Unit 1 The Passive Voice

Unit 2 Stopping by Woods on a Snowy Evening

Unit 3 A Slight Misunderstanding

LANGUAGE

1. Determiners

2. Tenses

3. Notice Writing

4. Informal Letter Writing

5. Comprehension Passages

Revision of all grammar topics as mentioned above.

NOVEL

Chapter 1. How All Things Began

Chapter 2. Taliesin

Chapter 3. Apollo And Daphne

JULY TO SEPTEMBER

LITERATURE READER

Unit 4 The Song Of The Whale

Unit 5 The Station

Unit 7 A Helping Hand

LANGUAGE

1. Modals

2. Voice

3. Diary Entry

4. Article Writing

Revision of all grammar topics as mentioned above.

NOVEL

Chapter 4. Excalibur

Chapter 5. Summer Fragrance

Chapter 6. The Enchantment of Circle

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

LITERATURE READER

Unit 6 The Peacock

Unit 8. Thank You, Ma'am

Unit 9 Old Toys And New Magic

Unit 10 It Couldn't Be Done

LANGUAGE

1. Conjunctions

2. Non-Finites

3. Preposition
4. Formal letters (Letter to Editor & Enquiry Letter)
5. Poster Making

Revision of all grammar topics as mentioned above.

NOVEL

Chapter 7. Sohrab and Rustam

Chapter 8. Robin Hood and his Merry Men

Chapter 9. The Wooing of Brunhild

JANUARY TO MARCH

Literature Reader

Unit 11 Trail of the Green Blazer

Unit 12 The Death of Caesar

Unit 13 The Guest House

LANGUAGE

1. Reported Speech

2. Speech Writing

3. Short Story Writing

Revision of all grammar topics as mentioned above.

NOVEL

Chapter 10. Savitri and Satyam

Chapter 11. The Song of Roland

Chapter 12. The Blue Birds

MATHEMATICS

TERM I

APRIL TO MAY

Chapter 1 Rational Numbers

Chapter 2 Linear Equations in one variable

Chapter 3 Understanding Quadrilaterals

Chapter 4 Data Handling

JULY TO SEPTEMBER

Chapter 5 Square and Square Roots

Chapter 6 Cube and Cube Roots

Chapter 7 Comparing Quantities

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

Chapter 10 Exponents and Powers

Chapter 8 Algebraic Expressions and Identities

Chapter 12 Factorisation

Chapter 9 Mensuration

JANUARY TO MARCH

Chapter 11 Direct and Inverse Proportion

Chapter 13 Introduction to Graph

SCIENCE

TERM I

APRIL TO MARCH

Chapter 1 Crop production and management
Chapter-2 Microorganisms: Friend and foe
Chapter-3 Coal and petroleum
Chapter-5 Conservation of plants and animals

JULY To SEPTEMBER

Chapter 8 Force and Pressure
Chapter 11 Chemical effects of electric current
Chapter-13 Light

TERM II

OCTOBER To DECEMBER

Chapter-4 Combustion and flame
Chapter-6 Reproduction in animals
Chapter -7 Reaching the age of adolescence
Chapter-9 Friction

JANUARY To MARCH

Ch- 10 sound
Ch-12 Some natural phenomena

SOCIAL SCIENCE

HISTORY

TERM I

APRIL TO MAY

Chapter 1 Introduction - How, When And Where
Chapter 2 From Trade to Territory The Company Establishes Power
Chapter 3 Ruling The Countryside

JULY TO SEPTEMBER

Chapter 4 Tribals, Dikus And The Vision Of A Golden Age
Chapter 5 When People Rebel 1857 And After

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

Chapter 6 Civilising The 'Native', Educating The Nation
Chapter 7 Women, Caste And Reform

JANUARY TO MARCH

Chapter 8 The Making Of The National Movement: 1870s–1947

CIVICS

TERM I

APRIL TO MAY

Unit One
Chapter 1: The Indian Constitution
Chapter 2: Understanding Secularism

JULY TO SEPTEMBER

Unit Two

Chapter 3: Parliament And The Making Of Laws

Unit Three

Chapter 4: Judiciary

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

Unit Four

Chapter 5: Understanding Marginalisation

Chapter 6: Confronting Marginalisation

JANUARY TO MARCH

Unit Five

Chapter 7: Public Facilities

Chapter 8: Law And Social Justice

GEOGRAPHY

TERM I

APRIL TO MAY

Chapter 1: Resources

Chapter 2: Land, Soil, Water, Natural Vegetation And Wildlife Resources

JULY TO SEPTEMBER

Chapter 3: Agriculture

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

Chapter 4: Industries

JANUARY TO MARCH

Chapter 5: Human Resources

GENERAL KNOWLEDGE

TERM-I

APRIL TO MAY

- 1) Awards and Trophies
- 2) Business Magnates
- 3) Dams, Lakes And Bridges
Reasoning 1 (Blood Relations)
Reasoning 2 (Ranking)
- 4) The United Nations

JULY TO SEPTEMBER

- 5) Expressing Gratitude
- 6) Important Calendar Dates
Reasoning 3 (Logical Reasoning)

Reasoning 4 (Logical Reasoning)

7) First Aid

8) Fitness With Yoga

TERM-II

OCTOBER TO DECEMBER

9) Gadget World

Reasoning 5 (Verbal Reasoning)

Reasoning 6 (Numerical Reasoning)

10) Olympic Games

11) Film Making

12) World Tourism

Reasoning 7 & 8 (Data Interpretation)

JANUARY TO MARCH

13) Sports Gallery

14) Mobile Applications

15) Adaptation

Reasoning 9 (Logical Reasoning)

Reasoning 10 (Analogy)

General Awareness

COMPUTER

TERM I

APRIL TO MAY

Chapter 1 - Networking Concepts

Chapter 2- Open Shot Video Editor

JULY TO SEPTEMBER

Chapter 3 - Audacity

Chapter 4- Machine Learning

Chapter 5- Iterative Statements in Python

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

Chapter 6 - Introduction to App Development

Chapter 7 - Introduction to Robotics

Chapter 8- Links and Frames in HTML

JANUARY TO MARCH

Chapter 9- Cyber Ethics

Chapter 10- Emerging Technology

ART & CRAFT

TERM I

APRIL TO MAY

1.Elements of Drawing

2.Perspective

3.Light & Shade

4.Book Cover Design

JULY TO SEPTEMBER

- 1.Nature Drawing**
- 2.Landscape**
- 3.Decorative Drawing**
- 4.Decoupage**

TERM-II

OCTOBER TO DECEMBER

- 1.Human Anatomy**
- 2.Potraits**
- 3.Cartooning**
- 4.Lettering (Block writing)**

JANUARY TO MARCH

- 1.Commercial Art**
- 2.Pottery**
- 3.Snake & Ladder**

MUSIC

TERM-I

APRIL TO MAY

- 1. Explanation of Jaati Raag.**
- 2. Definition of Gyanshailies And It's Classification.**
- 3. Diagram And History Of Sitar.**

JULY TO SEPTEMBER

- 1. Qualities Of A Musician.**
- 2. Definition And Classification Of Laykari.**
- 3. Diagram And History Of Sitar**

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

- 1. Biography Of Pandit Ravi Shankar.**
- 2. Defination Of Classification Of Naad.**
- 3. Jhap Taal / Ek Taal / Rupak Taal.**

JANUARY TO MARCH

Various songs to be done throughout the year like :

- The School Song**
- The National Anthem**
- The School Prayer**
- Hindi Prayers**
- English Prayers**
- Patriotic Songs**
- Gazals**
- Geet**
- Shabad**
- Bhajan**
- General Songs**
- Folk Songs**

HINDI 1st LANGUAGE

TERM-1

APRIL TO MAY

वसंत (भाग- 3)

पाठ 1 लाख की चूड़ियाँ

पाठ 2 बस की यात्रा

पाठ 3 दीवानों की हस्ती

अमृत संचय-

पाठ 1 शांति

पाठ 2 नशा

व्यवहारिक व्याकरण तथा रचना 8-भाषा और व्याकरण, संज्ञा, सर्वनाम, वर्ण विचार, अनेक शब्दों के लिए एक शब्द (1-20 तक), शब्द विचार, अनेकार्थी शब्द (1-15), पर्यायवाची शब्द (1-20 तक), श्रुतिसमभिन्नार्थक (समानाभासी शब्द) (1-30 तक), उपसर्ग /प्रत्यय, अपठित गद्यांश, संवाद लेखन, पत्र लेखन और अनुच्छेद लेखन।

JULY TO SEPTEMBER

वसंत (भाग- 3)

पाठ 4 भगवान के डाकिए

पाठ 5 क्या निराश हुआ जाए

पाठ 6 यह सबसे कठिन समय नहीं

पाठ 7 कबीर की साखियाँ

अमृत संचय-

पाठ 3 गृह दाह

पाठ 4 कौशल

पाठ 5 सवा सेर गेहूँ

व्यावहारिक व्याकरण तथा रचना 8- विलोम शब्द, लिंग, वचन, समास (अव्ययीभाव और बहुव्रीहि समास), क्रिया, कारक, काल, विशेषण, क्रिया विशेषण, पत्र लेखन, अनुच्छेद लेखन, अपठित गद्यांश, संवाद लेखन और विज्ञापन लेखन।

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

वसंत (भाग -3)

पाठ 8 सुदामा चरित

पाठ 9 जहाँ पहिया हैं

पाठ 10 अकबरी लोटा

अमृत संचय-

पाठ 6 मंत्र

पाठ 7 पंच परमेश्वर

पाठ 8 दूध का दाम

व्यावहारिक व्याकरण तथा रचना 8: अविकारी शब्द, वाक्य (रचना के आधार पर), समास(द्वंद्व, द्विगु और कर्मधारय समास), अशुद्ध वाक्य, पर्यायवाची शब्द (31 से 65 तक), अनेकार्थी शब्द (16 से 30 तक), अनेक शब्दों के लिए एक शब्द (21 से 40 तक), विलोम शब्द, मुहावरे,संवाद लेखन,पत्र लेखन, अनुच्छेद लेखन और अपठित गद्यांश।

JANUARY TO MARCH

वसंत भाग-3

पाठ 11 सूरदास के पद

पाठ 12 पानी की कहानी

पाठ 13 बाज और साँप

अमृत संचय-

पाठ 9 परीक्षा

पाठ 10 मुक्ति धन

व्यावहारिक व्याकरण तथा रचना 8 : विराम चिह्न, विलोम शब्द , तत्पुरुष समास, श्रुतिसमभिन्नार्थक (समानाभासी शब्द) (31 से 61 तक) लोकोक्तियाँ , अपठित गद्यांश ,पत्र लेखन, अनुच्छेद लेखन , विज्ञापन लेखन और पुनरावृत्ति।

HINDI 2nd LANGUAGE (For AKSIPS 65 & 123)

TERM I

APRIL TO MAY

वसंत (भाग - 2)

पाठ 1: हम पंछी उन्मुक्त गगन के

पाठ 2:हिमालय की बेटियाँ

पाठ 3 : कठपुतली

व्यावहारिक व्याकरण तथा रचना- 7 भाषा , लिपि तथा व्याकरण,वर्ण विचार, शब्द विचार,लिंग,वचन ,संज्ञा,पत्र तथा अनुच्छेद।

JULY TO SEPTEMBER

वसंत (भाग - 2)

पाठ 4 : मिठाई वाला

पाठ 5: पापा खो गए

पाठ 6 : शाम एक किशान

पाठ 7: अपूर्व अनुभव

व्यावहारिक व्याकरण तथा रचना - 7 सर्वनाम व भेद ,विलोम,पर्यायवाची, अनेकार्थक शब्द,अपठित गद्यांश,पत्र तथा अनुच्छेद।

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

वसंत (भाग - 2)

पाठ 8: रहीम के दोहे

पाठ 9 : एक तिनका

पाठ 10: खानपान की बदलती तस्वीर

पाठ 11: नीलकंठ

व्यवहारिक व्याकरण तथा रचना - 7 क्रिया,काल,उपसर्ग-प्रत्यय,विराम चिह्न,अनेक शब्दों के लिए एक शब्द,पत्र,अनुच्छेद तथा संवाद लेखन ।

JANUARY TO MARCH

वसंत - (भाग - 2)

पाठ 12: भोर और बरखा

पाठ 13: वीर कुंवर सिंह

पाठ 14: संघर्ष के कारण मैं तुनुकमिजाज हो गया: धनराज

पाठ 15: आश्रम का अनुमानित व्यय

व्यवहारिक व्याकरण तथा रचना- 7 वाक्य(उद्देश्य-विधेय),अशुद्ध वाक्य,मुहावरे ,अपठित गद्यांश,पत्र तथा अनुच्छेद ।

HINDI 2nd LANGUAGE (AKSIPS 41 & 45)

TERM I

APRIL TO MAY

वसंत (भाग-1) : पाठ 1 से 4 तक

पाठ-1 वह चिड़िया जो

पाठ-2 बचपन

पाठ-3 नादान दोस्त

पाठ-4 चाँद से थोड़ी-सी गप्पें

नवतरंग 6 : भाषा, बोली, लिपि और व्याकरण, वर्ण-विचार, संज्ञा, सर्वनाम, लिंग, वचन, विलोम (1-20), वाक्यांश (1 - 10), पत्र(औपचारिक पत्र) तथा अनुच्छेद, अपठित गद्यांश।

JULY TO SEPTEMBER

वसंत (भाग-1) : पाठ 5 से 8 तक

पाठ 5 साथी हाथ बढ़ाना

पाठ-6 ऐसे-ऐसे

पाठ-7 टिकट-अलबम

पाठ-8 झाँसी की रानी

नवतरंग 6 : पर्यायवाची शब्द (1-10), अनेकार्थी (1-10) सर्वनाम, विशेषण, क्रिया, वाक्यांश (11-20) मुहावरे (1-10), पत्र, अनुच्छेद, संवाद लेखन, चित्र वर्णन, अपठित गद्यांश।

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

वसंत (भाग-1) : पाठ 9 से 12 तक

पाठ-9 जो देखकर भी नहीं देखते

पाठ-10 संसार पुस्तक है

पाठ-11 मैं सबसे छोटी होऊँ

पाठ-12 लोकगीत

नवतरंग-6 : अनेक शब्दों के लिए एक शब्द (1-20), उपसर्ग, प्रत्यय, विराम चिह्न, मुहावरे(11-20), वाक्य (उद्देश्य-विधेय), अविकारी शब्द, अशुद्ध वाक्य, पत्र, अनुच्छेद।

JANUARY TO MARCH

वसंत (भाग-1) : पाठ 13 और 14

पाठ-13 नौकर

पाठ-14 वन के मार्ग में

नवतरंग -6 : काल, दीर्घ संधि, संवाद लेखन, चित्र-वर्णन, पत्र, अनुच्छेद, अपठित गद्यांश, पुनरावृत्ति।

PUNJABI 1st LANGUAGE

TERM 1

APRIL TO MAY

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ -8

ਪਾਠ 1 . ਗੀਤ

ਪਾਠ 2. ਜਨਮ- ਦਿਨ

ਪਾਠ 3. ਇਨਾਮ - ਸਨਮਾਨ

ਪਾਠ 4. ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ

ਵਿਆਕਰਨ – 8 ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ, ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਅਗੇਤਰ -ਪਿਛੇਤਰ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਬਹੁਆਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ, ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਅਖਾਣ, ਨਾਂਵ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਭਿੰਨ ਆਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਲੇਖ, ਅਰਜੀ / ਪੱਤਰ, ਇਸਤਿਹਾਰ, ਚਿੱਤਰ ਵਰਨਣ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ। |

JULY TO SEPTEMBER

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ -8

ਪਾਠ 5. ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ

ਪਾਠ 6. ਪੰਜਾਬ

ਪਾਠ 7. ਬਾਪੂ ਜੀ

ਪਾਠ 8. ਸਰਦਾਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲਵਾ

ਪਾਠ 9. ਦੇਸ਼

ਪਾਠ 10. ਮਾਂ ਦੀ ਮੈਤ

ਵਿਆਕਰਨ -8 ਸੰਬੰਧਕ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਸੰਬੰਧਕ ਚੁਣੇ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ, ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ, ਅਗੇਤਰ – ਪਿਛੇਤਰ, ਨਾਂਵ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਬਹੁਆਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ, ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਅਖਾਣ, ਭਿੰਨ ਆਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਵਾਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ, ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਲੇਖ, ਅਰਜੀ / ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ। |

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ -8

ਪਾਠ 11. ਤੁਹਾਡੀ ਦੁਨੀਆ

ਪਾਠ 12. ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਹਿ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ

ਪਾਠ 13. ਬੀਜ

ਪਾਠ 14. ਪਾਣੀ ਦੀ ਭਾਲ

ਪਾਠ 15. ਸਾਵਾ - ਪੱਤਰ: ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

ਵਿਆਕਰਨ -8 ਯੋਜਕ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ, ਅਗੇਤਰ -ਪਿਛੇਤਰ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਬਹੁਆਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਭਿੰਨ ਆਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਅਸੁੱਧ ਤੋਂ ਸੁੱਧ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਅਖਾਣ, ਕਾਰਕ, ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ, ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਲੇਖ, ਅਰਜੀ/ ਪੱਤਰ, ਇਸਤਿਹਾਰ, ਚਿੱਤਰ ਵਰਨਣ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ। |

JANUARY TO MARCH

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ -8

ਪਾਠ 16. ਸਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਯੁੱਧ

ਪਾਠ 17. ਮਨ

ਪਾਠ 18. ਜ਼ਰੀ ਵਾਲੇ

ਵਿਆਕਰਨ -8 ਵਿਸਮਿਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਅਖਾਣ, ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ, ਲੇਖ ਅਤੇ ਅਰਜੀ/ ਪੱਤਰ |

ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ |

TERM I

APRIL TO MAY

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - 7

1. ਸਵੇਰ ਨੂੰ
2. ਹੁਨਰ ਦਾ ਮੁੱਲ
3. ਚੰਗੀ ਕਿਸਮਤ - ਭੈੜੀ ਕਿਸਮਤ
4. ਜਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ਼

ਵਿਆਕਰਨ - 7 ਬੋਲੀ/ ਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਆਕਰਨ, ਅੱਖਰ ਬੋਧ, ਲਗਾਂ ਤੇ ਲਗਾਖਰ, ਨਾਂਵ, ਲਿੰਗ, ਵਚਨ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ, ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਅਰਜ਼ੀ/ ਪੱਤਰ, ਲੇਖ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ।

JULY TO SEPTEMBER

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - 7

5. ਮੇਰਾ ਦੇਸ਼
6. ਹਾਦਸੇ
7. ਦਾਤੇ
8. ਅਲੇਪ ਹੋ ਰਹੇ ਕਿੱਤੇ
9. ਪਿੱਪਲ ਦੇ ਪੱਤੇ ਨੂੰ

ਵਿਆਕਰਨ - 7 ਕਾਲ, ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁ - ਆਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਅਰਥ ਭੇਦ, ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਅਰਜ਼ੀ/ਪੱਤਰ, ਲੇਖ, ਚਿੱਤਰ ਵਰਣਨ, ਇਸਤਿਹਾਰ, ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ।

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - 7

10. ਇੱਕ ਰੁੱਖ ਦੀ ਆਤਮ ਕਥਾ
11. ਹੌਸਲਾ
12. ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ
13. ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
14. ਝਰਨੇ ਦਾ ਗੀਤ

ਵਿਆਕਰਨ - 7

ਮੁਹਾਵਰੇ, ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ, ਕਾਰਕ, ਸੰਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ, ਵਿਸਮਕ, ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ, ਸ਼ਬਦ ਰੁਪਾਂਤਰਨ, ਸੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ, ਵਾਕ ਬੋਧ, ਅਖਾਣ, ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ, ਅਰਜ਼ੀ/ਪੱਤਰ, ਚਿੱਤਰ ਵਰਣਨ ਅਤੇ ਇਸਤਿਹਾਰ।

JANUARY TO MARCH

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ - 7

15. ਸੁਨਹਿਰੀ ਪੰਛੀ

16. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੇਲੇ

17. ਖੁਸ਼ੀ

18. ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ

ਵਿਆਕਰਨ - 7 ਕਹਾਣੀ ਰਚਨਾ, ਲੇਖ, ਅਰਜ਼ੀ/ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ।

ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ।

PUNJABI 2nd LANGUAGE (For AKSIPS 41 & 45)

TERM I

APRIL TO MAY

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ

ਪਾਠ - 1 ਆਪਣਾ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼

ਪਾਠ - 2 ਕੁਹਾੜੀ ਦਾ ਦਸਤਾ

ਪਾਠ - 3 ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ

ਪਾਠ - 4 ਅੰਨਿਆਂ ਦਾ ਹਾਥੀ

ਪਾਠ - 5 ਟਟੀਹਰੀ

ਵਿਆਕਰਨ - ਪੜਨਾਂਵ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ, ਚਿੱਤਰ ਵਰਣਨ, ਲੇਖ, ਅਰਜ਼ੀ /ਪੱਤਰ, ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ।

JULY TO SEPTEMBER

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ

ਪਾਠ - 6 ਬੱਦਲ ਨੂੰ

ਪਾਠ - 7 ਜਸ਼ਨ ਦੇ ਸ਼ੌਕ

ਪਾਠ - 8 ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੁਹਾਵਣੇ

ਪਾਠ - 9 ਘੋੜੀ

ਪਾਠ - 10 ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਜੀਓ ਹੈ

ਵਿਆਕਰਨ - ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁ-ਆਰਥਕ ਲੇਖ, ਅਰਜ਼ੀ / ਪੱਤਰ, ਪੈਰ੍ਹਾ ਰਚਨਾ , ਚਿੱਤਰ ਵਰਣਨ , ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ।

TERM II

OCTOBER TO DECEMBER

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ

ਪਾਠ - 11 ਭਾਸ਼ਾ

ਪਾਠ - 12 ਹਰਿਦੁਆਰ ਦੀ ਫੇਰੀ

ਪਾਠ - 13 ਲੁਕ - ਛਿਪ ਜਾਣਾ

ਪਾਠ - 14 ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਰੰਗ

ਪਾਠ - 15 ਸੜਕਾਂ

ਵਿਆਕਰਨ -- ਕਾਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਸੰਬੰਧਕ ਯੋਜਕ ਤੇ ਵਿਸਮਿਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਲੇਖ, ਅਰਜ਼ੀ / ਪੱਤਰ , ਚਿੱਤਰ ਵਰਣਨ , ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ।

JANUARY TO MARCH

ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ

ਪਾਠ - 16 ਚਾਨਣ ਦਾ ਗੀਤ

ਪਾਠ - 17 ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦਾ ਸਫ਼ਰ

ਪਾਠ - 18 ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹਾ

ਵਿਆਕਰਨ - ਲੇਖ , ਅਰਜ਼ੀ / ਪੱਤਰ , ਪੈਰ੍ਹਾ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ।

ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।